

SBORNÍK

JEDNOTY POTOMKŮ POBĚLOHORSKÝCH EXULANTŮ-POKUTNÍKŮ A PŘÁTEL RODOPISU V PRAZE.

Rodopis - Historie - Vlastivěda.

Řídí redakční rada: V. Kamareith, F. Kapoun, Dr. V. Matina, B. Nesměrák, R. Procházka, Dr. J. Rejsa, JÚC. J. Škréta a K. Tunkl.

Vychází 1/4letně, počátkem čtvrtletí. — Majitel, nakladatel a vydavatel spolek: „Jednota potomků pobělohorských exulantů-pokutníků a přátel rodopisu v Praze“. — Odpovědný redaktor: Bořivoj Nesměrák. — Redakce, administrace a expedice: Praha II., Jircháře 10. Telef. 438-76. — Předplatné: ročně Kč 12.—, jednotl. číslo Kč 3.—. Účet pošt. spoř. 90.847. Užívání novin. známek povoleno výn. řed. pošt z 17. prosince 1929 č. 278762/VII 1930

OBSAH :

	Str.
Vincenc Jan Matina: Před statkem dědů	2
Jindř. Václ. Bezděka: Starobylé rodiny příbramské	2
A. P. Šlechta: O rodu mistra Aloise Jiráska	5
Frant. Milner: Několik výpisů o exulantech jména Milner	6
Bořivoj Nesměrák: Rodopis	8
Roman Procházka: Rozhledy rodopisné	10
Spolkové zprávy	II

P R A H A 1 9 3 0

NÁKLADEM „JEDNOTY POTOMKŮ POBĚLOHORSKÝCH EXULANTŮ-POKUTNÍKŮ A PŘÁTEL RODOPISU“

V PRAZE, BROŽÍKOVA 278

TISKL „ORBIS“, PRAHA XII.

Vincenc Jan Matina:

PŘED STATKEM DĚDŮ.

*Světélka těkala do noci,
po těle chvěl jsem se chladem,
v horách jenž tvoří se za noci,
dědů svých když jsem šel sadem.*

*Spěchal jsem ponořen v myšlení,
rosa mi smáčela šaty,
žárliv jsa na každé prodlení,
stanul jsem před dědů vraty.*

*Došed tak ke statku s doškami
závoru cizí jsem našel. —
Zaplakav horkými slzami,
za humna kolem jsem zašel . . .*

Jindřich Václav Bezděka:

STAROBYLÉ RODINY PŘÍBRAMSKÉ.

Rodopisné poznámky na okraj historie Horymírova města.

II.

Falcové.

Rod, který jest v samotné Příbrami i na jejím venkově poměrně velmi početně zastoupen, a s jehož příslušníky, bližšími nebo vzdálenějšími, možno se setkati téměř za všech okolností skorem v celém Podbrdsku, jest rod falcovský.

Příslušníci tohoto rodu mají dnes nejrůznější povolání: od domkářství a drobného políčkářství až po řemesla a živnůstky, některý jest také drobnějším úředníkem nebo gažistou. Nějak zvláště nevynikají, jsouce jinak průměrnými spořádanými občany, pečlivými o blaho pozemské, spořádané poměry, ticho a klid kolem rodinného krbu. Svým osazením zabírají skoro celé Příbramsko od západu až do otevřeného kraje od Příbramě k Dobříši a není mezi nimi celkem žádných nápadných rozdílů ve fysiognomii, tělesných i duševních vlastnostech a názorech na věci veřejné i soukromé.

Původ Falců, kteří podle samotného jména dokazují býti aklimatisovanými Němci, sluší zařaditi skutečně také kamsi za hra-

nice vlasti. Jejich počátky na Příbramsku dají se však poměrně snadno vystopovati.

Prvním reprezentantem tohoto rodu a patriarchou všech dnešních Falců, usazených v městě nebo okolí, jest starý Michal, fořt v dědině Orlov, rozhozené téměř až po vrcholek nejvyššího brdského kopce v příbramském okolí, po stránkách a svazích Třemošné. Osada tato, lidově zvaná Vorlov, jest již úctyhodně stará: roku 1379 patřil „Orlaw“, roku 1390 „Orlow“ k příbramskému statku, jsa — tehdy jako dnes — dědinou, žijící zpola z polního hospodaření, zpola z lesů a lesních pasek brdských, na kterých se vždy našlo dost velíjake obživy od lesních plodů až po dříví a palivo. Taková ves více méně podělkářská postrádá větších hospodářských komplexů, její osadníci odcházeli za práci dost zhusta do někdejších železných hamrů a vysokých pecí v nedalekém Bohutíně, stejně tak, jako dnes chodí na práci do březohorských dolů a hutí.

Tam tedy po prvé přichází patriarcha dnešních Falců. Byl fořtem. Proto se mu asi hodilo toto místo, proto se zde pro brdské lesiny a skály i obživu asi usadil. Kdy sem přišel, nelze arciť přesně stanovit. Leč vezmeme-li v úvahu starou příbramskou matriku oddaných, počínající rokem 1657, nalezneme při datu 3. května 1667 zápis o sňatku tohoto Falce. Zápis tento zní: „1667, dne 3. Maří potvrzen jest k stavu sv. manželstva Michal, z Falce rodilý, s Mandelenou, dcerou Michala ze vsi Orlova. Svědkové Jiřík, myslivec ze vsi Kozičina, družička Mandelena Jabulková, Judita Doubková.“ Zápis, jak vidno, jest skupým na bližší údaje, a skutečně se nepodařilo vypátrati něco více, nežli co v zápise jest obsaženo. Jedině tolik se ví, že Mandelena Jabulková i Judita Doubková byly dcerkami mlynářů, jednoho v Bohutíně, druhého v Příbrami, a že Mandelena Jabulková byla v době těchto oddavek stará asi kolem 14 let.

Leč nejzajímavější osobností zůstává sám Michal, z Falce rodilý. Tato okolnost: původ z Falce, jest nyní nejdůležitější. Kdo byla Mandelena, jeho žena, nepodařilo se rovněž zjistiti. Michal sám nebyl asi nikterak vynikajícím jedincem: pan děkan Ondřej Jakub Vindiš byl by si dal se zápisem značnější práci, kdyby se bylo jednalo o nějakého jedince vynikajícího, nebo aspoň zámožnějšího! Snad byl Michal nějakým zbylým vojákem po nedávno ukončené válce třicetileté, nebo spíše ještě nějaké vojácké dítě. Nikde se není možno dobrati nějakých bližších podrobností, které by tuto osobu blíže identifikovaly. Jeho pravé a správné příjmení bylo snad tehdejším Orlovanům těžko vyslovitelným ne-li zhoľa neznámým, takže se spokojili označením Michala jako

„Falce“ a položili tak bezděčně základ *ke vzniku nového, dnes zhusta přicházejícího patronymica*. Příjmení toto se záhy ustálilo, již v době, následující po příchodu Michalově na Příbramsko a po jeho kopulaci s pannou Mandelenou neznámého příjmení. Předložka „z“ Falce, kterou možno dobře ještě konstatovati při narození Michalovy dcerky Doroty dne 27. ledna 1687 v původním matričním zápise o křtu tohoto děčka, mizí časem docela a z Michala „z Falce“ stává se docela obyčejný příbramský Falc.

Zde sluší ještě poznamenati, že v křestním zápise dcerky Doroty neuvádí se Mandelena jako v zápise kopulačním, leč Maryána. Michal z Falce byl tedy zřejmě dvakráte ženat a měl asi dvojí děti: z každého manželství jedny. Původním zápisem v kopulační matrice příbramské nelze sice druhé manželství Michalovo dokázati (kopulační matriky příbramské mají mezeru z doby od 18. listopadu 1671 do 8. září 1685 a pak od 25. listopadu téhož roku do 3. května 1687), než pravděpodobnost druhého manželství Michalova objeví se ještě v příznivějším světle, uvědomíme-li si, že dcerka Dorotka narodila se teprve za dvacet roků po otcově prvním sňatku, v důsledku čehož musila býti Michalova druhá žena nepoměrně mladší svého manžela. Dorota není také samojedinou z tohoto druhého Michalova manželství: následují ještě Ludmila (1688, listopad 7.), Jakub (1691, červenec 1.) a Duchoslav (1694, květen 13.). U všech těchto dětí jmenována jest jako matka nikoliv Mandelena, leč *Maryána*. Kmotrou všem těmto dětem bývala bohatá příbramská pekařka a krupařka Machutová.

Nejblíže další Falc, o němž matriky činí zmínku, jest Václav. Narodil se v Orlově, leč teprve roku 1711, a to jako syn Jiříka Falce (v zápise zván otec prostě „Falc“, již tehdy nikoliv „z Falce“ jako jeho otec) a jeho manželky Anny. Nějaký zápis o narození Jiříka Falce v příbramských křestních matrikách neexistuje. Není vyloučeno, že křest tohoto Jiříka Falce do matrik poznamenán nebyl; spíše však jest pravděpodobnějším, že datum tohoto zápisu vzalo za své ztrátou další příbramské matriky, matriky pokřtěných, která — neméně jako matrika kopulační — vykazuje pořádnou mezeru z doby od 6. října 1667 do 24. července 1686, celkem tedy bezmála dvacet roků. Tento Jiřík Falc musil se tedy naroditi v době, která zbylými matrikami není vyjádřena ani doložena, a jest velice pravděpodobným, že když se mu narodil synek Václav, tedy vnuk původního Michala z Falce, musil býti stár nejméně 25 roků, ne-li (s ohledem na datum otcovy svatby) ještě více.

Pokračující filiace falcovského rodu dá se po té pohodlně sle-

dovati až na dobu současnou. Zdravý tento rod, prodávající vzestup z původního poddanského poměru až po osvobození z poddanství vůbec, silně se rozmnožil a zasáhl svými jedinci téměř do všech osad a dědin na celém Příbramsku.

Uvedený případ záměny příjmení u rodiny falcovské a jeho ustrnutí na vulgárním, náhodně vznikajícím pojmenování podle určité vnější známky a vlastnosti, jest současně klasickou ukázkou neustálenosti rodových jmen selských a vůbec venkovských rodů ještě v tak pozdní době jako jest druhá polovina sedmáctého století. Zároveň jest tento případ výstražným mementem pro každého rodopisce, aby ve svém badání pokračoval s nejuzkostlivější opatrností.

A. P. Šlechta:

O RODU MISTRA ALOISE JIRÁSKA.

Pochovali jsme nedávno mistra Aloise Jirásků. Měl pohřeb velkolepý, jako málokdo z českých spisovatelů před ním a dlouhou řadou tryzen byla v celých Čechách oslavována jeho skvělá památka. Byl nebožtík vskutku jedinečným, nezapomenutelným národním velikánem. Ve všech novinách a časopisech byly vyhlášovány jeho zásluhy a jeho životopis četli a slyšeli jsme tehdy z per a úst autorů nejpovolanějších, avšak něco jsme mu přece zůstali dlužni a nejen jemu, i národu, jehož tak znamenitým synem byl. Nikdo nám nepověděl ani slovo o jeho rodu, o jeho předcích, a bylo by přece nanejvýš zajímavé, věděti, po kterém ze svých předků Mistr Jirásek zdědil své vlohy, své nadání a svou lásku k národní historii. Rod Jirásků byl na Náchodsku velice starožitným. Již počátkem 16. stol. byli Jiráskové v městě Náchodě a jejich tamní statek (č. 1) byl znám co jejich starý rodinný majetek. Potom se rozrodili po celém kraji. R. 1558 koupili Václav a Martin Jirásek od Náchodské vrchnosti jakési pustiny na vrchu Turovu u vsi Rokytníka. V 17. stol. seděli Jiráskové v Polici n./M. ve vesnicích Zběčniku, Poříčí Malém, Zličí, Chlístově, Slatině atd. Sbírám materiál k dějinám rodu Jirásků a poznávám, že pramenů je všude v neobvyklé hojnosti, v Náchodě zejména v tamním městském museu a v zámeckém archivě, ale i na farním úřadě, dále v Polici n./Metují na faře (matriky od r. 1640) a u okresního soudu, v Broumově v městském a klášterním archivě, z pozdější doby též v Hronově, ale mnoho pramenů je také v Praze v Českém zemském archivě, kde je uloženo 100

starých knih z panství broumovského, 46 starých knih náhodských, 12 starých knih polických a j. v. Konečně jsou u Prahy cenné historické prameny, dosud málo využitkované, též v klášteře břevnovském.

Jsem věkem i prací již sešlý a slabé mé síly sotva již postačí veliký tento materiál jen prohlédnouti, neřku-li zpracovati. Protož bych vítal, kdyby mi tuto práci odňal odborník mladší, vytrvalý a obětavý. Vydobyl by si zajisté veliké zásluhy nejen pro památku zvěčnělého mistra, ale i o dějiny naší národní osvěty.

Frant. Milner:

NĚKOLIK VÝPISŮ O EXULANTECH JMÉNA MILNER A SYNONYM Z NĚMECKÝCH ARCHIVŮ A PRAMENŮ.

Drážďany: Ratsarchiv.

G. XXV., 17 e, fol. 4, 1630—1642. Drážďany, 31. června 1630: kurfiřt na radu města Drážďan, o Jiří Müllerovi, který pro pravé evangel. náboženství zahrán byl, žádá zprávy.

Drážďany: Archiv kostela Striessenského v ul. Pavla Gerharda.
(Strießen je předměstí drážďanské.)

V kostele tomto nalézají se archiv exulantské obce, a sice zápisy darů na stavbu kostela sv. Salvatora v Praze z r. 1613 a Wappenbuch. Knihy tyto byly asi exulanty z Prahy odneseny a do roku 1915 nebyly známy ani p. faráři Lukáškoví od sv. Salvatora, autoru knihy o Ondřeji Šlikovi, direktoru českém. Kniha byla nalezena † archivářem Arthurem Uhlmannem-Uhlmannsdorfem z Chemnice, který pro mne pracoval a i všechny v tomto čl. uvedené papíry mi pořídil.

Ke dni 1. května 1613 jest v knize zápis: „Zu obenmessigen Gottwolgefelligem intent hatt der Edl und Gestrenge Herr Curdt Thilo Müldner Röm:Khay:Mts: auch Churfl. Sächsischer bestalter Hauptman, sambt seinem dazumal unterhabenden Fendrich Herrn Friederichen Eckstein freywillig vorehret sechzig Gulden, 51 Thaler 30 Kr.“

Ve Wappenbuchu fol. 136a jest zápis: Panij Marusska Millerova a dále na témže listě P. Jakob Müller daroval 1 Thaler Letha (Juni 1630.).

Torgava, kostelní zápisy.

Dne 5. dubna 1629 pokřtěn Jiřího Müllnera z Čech syn Adolf Christian. Mezi kmotry Adolf vévoda Meklemburský a čeští exulanti.

Pirna. Kirchenrechnungen 1625—26.

Vydání chudým a nemocným lidem: 2 gr. George Möllern z Kayßerwaldu pod panstvím Šluknovským, chodí o berlích.

Dtto. 1631—32.

Příjem za zvonění a pohřby:

1 tolar 4 gr. Nicoll. Müllerin von Praga, 7 gr. Hans Möllerin z Příkopů (?).

Dtto. 1632—33.

Vydání, fol. 73. 9. května 1633:

2 gr. Michalu Mölleru, exulantu, že nesl soudní dopis.

Koupený hrob, 3. května 1633.

Anna Möllerin, vdova z Prahy, na posledním hřbitově, ponevadž její muž bakalářem byl, také zde děti učil, prodalo a přenechalo se jí toto místo za polovic.

Dtto. 1653—54.

Vydání chudým lidem:

4 gr. Štěpánu Müller z Uher, který byl v turecké válce zajat, 15. června.

Dtto. r. 1654—55. Sechste Kirchenrechnung, welche von Michael Anno 1654 bis wiederumb dahin Anno 1655 gehalten worden, fol. 2b/.

4 gr. Hanns Möllers, vdova (po), exulantka, dne 7. března.

Dtto. list. 8.

Příjem za pohřby a zvonění:

4 gr. Hanns Möllers, vdova (po), exulantka, dne 7. března 1655.

4 gr. Peter Müllerin, vdova (po), dne 7. června.

Vydání:

2 gr. Hans Möller-ovi z Petrowicz ve Slezsku, vyhnanému učiteli, dne 17. července.

Dtto. r. 1655—56.

Vydání chudým lidem:

2 gr. Bartholomäus Müller z Prahy, exulant, dne 1. března.

2 gr. týž ještě 22. dubna.

1 gr. George Müllers, vdova (po), exulantka, dne 1. července.

Pirna. Fara. Kirchenbuch.

Dne 7. března 1655 † Hans Müllners, českého exulanta pozůstalá vdova.

Dne 21. června 1670 † George Müldners, českého exulanta vdova.

Jahrbuch XVIII fol. 89.

Čeští exulanti byli podporováni od nizozemské reformované obce v Hamburku-Altoně. Dne 16. července 1629 první čeští exulanti z Berlína, podepsán Petr Müllner z Mühlhausen a Vilém pán z Roupova (Ruppa), o pomoc. „Sie hätten in Treue bei Ihrer Kgl. Maj. zu Beheimb ausgeharrt und bätten um Hilfe. Namentlich was darin Elias Czeschin (sonst Rapin von Jawornik) des Königs zu Beheimb Appellationsrath, erwait und dieser, sowie der Vicekanzler Rup erhalt am 29. Oct. 300 Mark.“

Schmertosch von Riesenthal: Adelige Exulanten in Kursachsen. . .
(Sonderabdruck der Vierteljahrsschrift, 1912, Heft 1) uvádí Müller (Myllner) v. Mühlhausen.

Peschek ve svých *Exulantech* (německy) fol. 75 uvádí Zittau, r. 1651, Joachym Müller z Liberce.

Bořivoj Nesměrák :

RODOPIS.

Na anketu, uveřejněnou s tímto nadpisem v II. čísle našeho „Sborníku“ došla nás spousta příspěvků, z nichž zajímavé uveřejňujeme.

1. Pan Frant. Papež, maj. dvora v Novém Dvoře, p. Lnáře na Blatensku, uvádí:

Starousedlé rody: Machovcové, kteří sedí na témž gruntě již od roku 1622, tedy 307 let. Bližší ve feuilletonu „Tři sta let na gruntě“ ve „Venkově“, 31./I. 1929. — *Vladycké a svobodné rodiny* (dle starých záznamů na býv. panství Lnářském): Fišmistr Václav, jinak *Jasan z Tiefenbachu* v Kocelovicích k r. 1654, *Švejcar* Frant. Rudolf, purkrabí, Kasejovice 1690, *Jeptiška Jindřich z Běšin*, držel Bělčice 1519, *Jasan z Tiefenbachu*, sedlák (?), Kocelovice 1654, *Doudlebský Matěj ze Sternecka*, bažantník ve Lnářích 1862—68, *Ocásek z Pozdyně* 1439—1466, *Sádlo z Kladrubec* 1380, *Slepec Oldřich z Miličina*, Újezdec 1401, *Smysl Mikuláš ze Záluží* 1457, *Tumlíř z Borce*, hejtman, a *Tumlíř*, podstarší ve Lnářích 1728, *Josef Josafat z Nearimatic*, sedlák v Tchořovicích, 1652.

2. Pan *Jaroslav Arsène la Motte*, redaktor na Smíchově, píše:

Pocházím ze staré francouzské hraběcí rodiny *de la Motte*, která se za napoleonských válek vystěhovala do Čech (do Prahy a pak do Písku). Veškeren majetek byl jí ve Francii zkonfiskován. Z tohoto rodu je zvláště

známa hraběnka Jeanne de la Motte z franc. král. rodu *de Valois*, která byla dvorní dámou královny Marie Antoinetty (viz historický román Dumas: „Královnin náhrdelník“, též zfilmovaný). V naší republice jsem já a můj bratr Jan v Hostivících posledními nositeli tohoto jména.

3. Pan *V. Borchánek*, lesní správce v Drahušovicích:

Rod Borchánků vyskytuje se na Berounsku (v Mezouni, Trněném Újezdě atd.) od pradávna; v Mezouni na př. drží se na č. 19. už od roku 1564 dodnes. Snad pocházejí z rodu *Barchanců* (*z Baršova*), jichž jeden člen a to Bernard B. z B. zamýšlel atentát na Ferdinanda I. r. 1547 a byl za to popraven. — Znáám dále starý vladický rod *Škvorů z Mysliče*, kteří se udrželi na Benešovsku; v téže obci Mysliči od 14. století dosud. Potomkem jejich je patrně p. Jan Škvor, statkář tamtéž.

4. Pan *Frant. Zmrzlík*, host., Nedachlebice u Uher. Hradiště:

Na Moravě je hojně rozšířen rod Zmrzlíků, kteří snad pocházejí z rodu *Zmrzliků ze Svojsína*, z něhož vynikl zvláště Petr Z. ze S. (nejvyšší mincmistr král. č.). Kdo by věděl nějaké stopy souvislosti, učin tak laskavě do redakce t. l.

5. Pan inž. *Morávek v Praze*:

V mé rodné obci Nemyčevsi u Jičina Kykalové od r. 1654 v 20 číslech, Buckové a Rejmanové od r. 1654 v 17 číslech, Adamcové od r. 1774 v 16, Adámkové od r. 1637 v 15 a naše rodina Morávků od r. 1684 ve 12 různých číslech. Rod náš byl v Nemyčevsi již po třicetileté válce. Vladické rody: *Halíř z Jičíněvsi*, *Kamenický z Vitiněvsi*, oba nyní v Jičíně. Hojně byla zde dříve zastoupena příjmení: Novosadové, Novoveští.

6. Pan *Frant. Šnajberk*, berní správce v. v., Prešov:

Také náš rod Šnajberků (též Schneiberg a Schneidberg) patří mezi starobylé rody české (českokobratrské a šlechtické). Na Benešovsku (v Požárech) se připomínají už r. 1626 Šnajberkové mezi panskou čeledí (jako „mistři ovčáci“) a v tomto povolání rozšířili se po okolních panstvích až ku Praze (v Bráníku), dále na Plzeňsku, Příbramsku atd. Jsou i na Moravě a na Slovensku. Byl to rod českokobratrský, z něhož mnoho členů po Bílé Hoře exilovalo (viz Krejsův Reform. Sborník z r. 1929). Také se v naší rodině traduje i to, že původ rodu je šlechtický. Naše větve pochází z Bráníka u Prahy, kam se můj předek v r. 1790 přizemil a kde původní grunt je nepřetržitě v rukách našeho rodu. Kdo by věděl další podrobnosti o tomto rodě, rač je sdělit redakci t. l.

7. Paní *Pavla Moudrá*, spisovatelka v Praze:

Pocházím ze staré selské rodiny *Moudrých* v Hrzíně pod Bláníkem, kde statek náš byl od třicetileté války dědičnou rychtou a statkem svobodnickým. Příjmení vzniklo patrně z toho, že některý z mých pradědů byl zvláště moudrý. Proto byli asi dědičně rychtáři. Jeden z Moudrých vystěhoval se kdysi na Moravu a založil tam větve moravských Moudrých. Mým bratrance M., který má jen dcery, vymřel rod M. po meči. Moje matka byla rozená Veselá, ze starousedlé rodiny měšťanské ve Vlašimi. Její otec říkával, že pocházejí ze starobylého rodu ryt. *Veselých z Veselíčka*. I tento rod už po meči vymřel, jsou tu jen dcery posledního V.

8. Pan *Frant. Slach*, býv. obch. v Újezdě p. Kladnem:

Velmi rozšířeným příjmením na Rakovnicku a Plzeňsku jsou *Slachové*. Jsou to potomci staré vladické rodiny *Slachů z Hřivic*, která se připomíná už v 15. století. Teď jsou to rodiny selské a živnostnické, ale původ vladický se u nich traduje stále. Všech členů Slachů je nyní na 30.

9. Pan *Vojtěch Klokočka*, soukr. v Přestavkách u Prčic:

Jsem rodem ze statku v Doublovičkách (u Sedlce), který je od r. 1675 nepřetržitě v rukách Klokočků. Dle rodinné tradice zůstal zde jen jeden po bitvě bělohorské, ostatní odešli za hranice. Rovněž udržuje se v našem rodě tradice, že pocházíme z rodu vladyk *Klokočovských z Klokočova*, kteří později, aby ušli pronásledování pro víru, jméno asi pozměnili. Rodinný grunt drží nyní bratr František, který má 2 syny a dceru.

10. Pan *Frant. Rohovský* v Tasově na Moravě píše:

U nás, v městysi Tasově, jest 6 rodin jménem *Svoboda* a 9 rodin jménem *Balas*. Pak je zde rodina *Rohovských*, usazená již od r. 1385 na svobodném dvorci v Tasově, jak je v zemských deskách zapsáno. Držela dříve svobodný dvůr, zvaný „Na potoce“ a dvůr „Komárov“, který byl r. 1783 rozdělen dvěma bratřím R. na čís. pop. 64 a 65. Na č. p. 65 vymřel rod mužský r. 1872 a na č. 64 drží se dosud. Majitelem nynějšího statku je Ladislav a Marie Rohovských. Tedy skoro 600 let držby, doba jistě úctyhodná.

11. Pan *Jan Ziman*, bank. úř. v Jindř. Hradci:

Na jindřichohradecku (a pouze jen zde!) vyskytují se *Zimanové*, kteří jméno je snad původu slovenského nebo rusínského. Kdo by o tomto rodě věděl něco bližšího, sděl to laskavě do redakce t. l.

Roman Procházka:

ROZHLEDY RODOPISNÉ 1930.

V letošním roce lze zpozorovati ve všech odborných časopisech a periodických publikacích vzrůst článků genealogických, týkajících se historických zemí českých a Slovenska. I v „Numismatickém časopise československém“ nalézáme zajímavý materiál v článcích Viktora Katze „Prvních sto let české portretní medaile“ a „Kremniční řezači želez a medailéři“ a Josefa Šejnosta „Přehled nových českých medailí“, jakož i v referátu Em. Nohejlové o knize Michala Matunáka: „Z dejin svobodného a hlavního bánskeho mesta Kremnice“. „Mitteilungen des Vereines für Geschichte der Deutschen in Böhmen“ uveřejňují hojný počet regist a korespondencí měst Jáchymova a Chebu ze 16. a 17. století se jmény a daty mnohých občanů; „Sudetendeutsche Familienforschung“ informativní článek J. Rödera o olomouckém diecézním archivu matrik. Nejrozsáhlejší periodická publikace rodopisná, Gothaiské genealogické almanachy, po prvé přináší v hraběcím svazku rodokmen Dohalských z Dohalic a v šlechtickém svazku staropražskou rodinu Schaabnerů ze Schönbaaru, obě počínajíc od 16. století. Vídeňský „Adler“ referuje o nově založeném německém spolku rodopisném pro ČSR. v Praze a o genealogické kanceláři p. Karla Prosele v Jihlavě pro badání na Jihlavsku; dále referuje o knize „Die Familie Klein und ihre Bedeutung für die wirtschaftliche Entwicklung Nordmährens im Laufe des letzten Jahrhunderts“ a o rodopisné kartotece lužické p. Willyho Mendela v Bautzenu, a rozsáhlé kritické pojednání hraběte Lanjuse o letošních svazcích Gothaiských almanachů obsahuje mnoho nových dat a korektur k rodinám: Dohalský, Faltis, Kinský, Kolowrat, Kounic, Kokořovec, Podstatzký, Stoš, Zedtwitz; zatím co příloha „Adleru“, Doerr-Thu-

nův „Quellenmaterial“, nepřehledně publikuje často docela nesprávně čtená nebo falešně překládaná a zkomolená data různých rodin českých, „Familiengeschichtliche Blätter“ v Lipsku nyní hlavně dlouhé řady měšťanů neb řemeslníků, studentů atd. v různých německých městech, a nalézáme zde mnohého vystěhovalého našince; drážďanský „Roland“ uveřejňuje zprávy o odborné literatuře nynějšího pruského Slezska. Nutno konečně upozorniti na měsíčník „Familiengeschichtliches Such- und Anzeigenblatt“, který uveřejňuje dotazy a poptávky často též po českých roděch a osobách, a který se rozesílá všem členům rodopisných organizací v následujících městech: Berlín, Beuthen, Braunschweig, Brémy, Darmstadt, Drážďany, Dorpat, Frankfurt, Freiburg i. B., Fulda, Gdánsko, Hamburk, Kassel, Königsberg i. Pr., Lipsko, Mnichov, Norimberk, Reval, Styrský Hradec, Štuttgart, Vídeň, Vratislav a Wiesbaden.

S P O L K O V Ě Z P R Á V Y

Jednatelská zpráva k I. řádné valné hromadě z 30. ledna 1930:

Na valné hromadě, která měla zdařilý průběh, přednesl jednatel tuto *jednatelskou zprávu*:

Skončili jsme první správní rok svého trvání a přicházíme vydati vám počet ze své činnosti.

Je přirozeno, že v době poměrně tak krátké, pouhých 9 měsíců, nebylo možno očekávat, abychom dosáhli už splnění některého ze svých hlavních požadavků, jako je želaná náprava historických křivd v ohledu hmotném i mravním, což je práce na léta. Museli jsme hlavní zřetel omeziti především na vnitřní zesílení, neboť jen silná organizace může si vynutiti respektování svých požadavků.

V tom směru můžeme být s dosaženými výsledky spokojeni. Vzrostli jsme z počátečních 25 členů na 102, z toho 3 zakládající, pp. MUDr. Vincenc Matina, Roman Procházka a JUDr. Jos. Los, 79 činných a 20 přispívajících. Zájem veřejnosti o naše snahy je živý.

Jak jsme členstvu už oznámili, podali jsme 3. října m. r. vládě pamětní spis se svými základními požadavky zvláštní deputací z pp. Kapouna, Kruchiny, Petráčka, Procházky, dra Rejsy, Škrety a Trmala, za vedení místopředsedy, p. MUDra Vinc. Matiny. Deputace byla p. min. předsedou Udržalem vlídně přijata a bylo jí odpověděno, že naše požadavky, pokud neodporují zákonům, budou předmětem úvah vlády. Písemné odpovědi jsme dosud nedostali. Pamětní spis měl zatím jen účel, informovati vládu, že jsme se ustavili a že máme taková a taková přání, jež budeme svého času přesně formulovati. Neomezíme se ovšem jen na tento předběžný krok a máme v úmyslu podati dokumentární petici nejen vládě, ale i parlamentu, stranám a tisku, s přesně vytyčenými požadavky, podepsanou všemi členy, avšak k tomuto rozhodnému zákroku můžeme se odvážiti teprve tehdy, až nás bude více.

Zatím tedy musíme všechno úsilí vynaložiti na získávání dalších členů. Prosíme proto členstvo, aby osobně agitovalo a získávalo v okruhu svých rodin a známých nové členy a příznivce. Příkladem může býti horlivost našeho milého člena, p. Frant. Berky z Prahy-Vršovic, který se svou slečnou dcerou Annou pustil se do organizace rodu Berků a získal jednotě již 18 členů, hlásících se za potomky staroslavného rodu Berků z Dubé a Lipé.

Kdybychom takových horlivců měli více, vzrostli bychom brzo dvojnásob. Panu Berkovi vzdáváme i na tomto místě patřičný dík. Vyhledávání a získávání členů jednotlivých rodů má zde i ten praktický význam, že zjištění rodokmenu, které je mnohdy svízelné a nákladné, rozvrhne se zde na více dílů a je tedy snazší. Doporučujeme tedy příklad a metodu pana Berky i ostatnímu členstvu.

Vnitřní práce v Jednotě vyvíjela se uspokojivě. Výbor konal 12 schůzí a zřídil 4 pomocné odbory pro prohloubení prací spolkových, rodopisný, který zjišťoval rodokmeny členů podle zvláštních rodových dotazníků, propagační a tiskový, který rozesílal pozvánky k členství, společenský, který měl za účel pěstovati stránku společenskou a petiční, který má za účel zakročovati pro Jednotu u úřadů a na veřejnosti deputacemi a intervencemi, jak to učinil na př. u vlády. Práce některých odborů trpěla však počátečním nedostatkem členstva a proto nyní, kdy máme pražských členů na 50, můžeme odbory rozšířit, aby mohly snadněji pracovat. Na činnosti odborů záleží velice mnoho, neboť ty vlastně musí zdolat nejvíce práce pomocné a přípravné, které činovníci výboru sami zastat ani nemohou. Prosíme proto členstvo, aby nám pomohlo a přihlásilo se samo k práci v některém z těchto odborů. Potřebujeme celkem asi 30 pomocníků z Prahy, kteří by mohli asi jednou měsíčně do schůzí a porad odborů docházet. Kdo můžeš, přihlaš se laskavě po schůzi u mne. Ostatně výbor doufá, že žádný z pp. členů neodepře účast.

Na veřejnost vystoupila Jednota několika projevy. Pořádala 2 členské schůze s přednáškami našeho milého člena a poradce, p. A. P. Šlechty, odbor. spisovatele, který vůbec prokazuje Jednotě neocenitelné služby, o praktickém badání v rodopise, dále pietní večer o výročí Bílé Hory s přednáškou místopředsedy p. MUDra Matiny „O náboženských bojích dobělohorských a jejich následcích“, utčili jsme památku popravených českých panů 21. června za účasti zástupců obce pražské položením věnce na pamětní desku na staroměstské radnici a rovněž tak památku výročí Bílé Hory věncem na mohyly bělohorskou deputací pp. Jos. Tamchyny a Ervína Kruchiny. Při té příležitosti jednali jsme se Sokolskou župou podbělohorskou o důstojné udržování bělohorské mohyly a nabídli k tomu účelu svou součinnost. Stejně se namáháme pečovati o záchranu jiné významné památky předbělohorské, a to základů bratrského kostela v Hrobě, na jejichž zkázu jsme byli od hraničářů v Hrobě upozorněni a požádáni o pomoc. Dohodujeme se v té věci s Kostnickou jednotou a Stát. památkovým úřadem. Co zde bude podstatného podniknuto, neopomeneme pak ohlásiti. Konečně účastnili jsme se početnou deputací Svatováclavských slavností po oba dny, holdu národa i otevření chrámu. Ze společenských podniků zmohl jsem se zatím jen na jeden společenský a seznamovací večírek, ale přihlásí-li se nám k práci v odboru více mladých sil, vykážeme snad i v tom směru větší činnost, které bychom si jen přáli, neboť společenský život utužuje a povzbuzuje chuť k práci.

Nejcennějším výsledkem naší činnosti bude jistě vlastní tisk, kterým jediné můžeme vniknouti do veřejnosti a hájiti sami své zájmy. Jali jsme se vydávati vlastní časopis a vydali již první číslo „Sborníku“ s přednáškami p. A. P. Šlechty. Budeme jej zatím vydávat čtvrtletně a *podle možnosti* častěji. Předplatné je celkem nepatrné 12 Kč ročně, a proto doufáme, že můžeme všechny pp. členy zařadit mezi jeho odběratele.

V Praze, 15. ledna 1930.

Bořivoj Nesměrák,
jednatel.